

DZIENNIK TYGODNIOWY

Departamentu

Bydgoskiego.

N^{er.}

48.

Dnia 29. Listopada 1814 roku.

O b w i e s z c z e n i e.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Podaje do publicznej wiadomości, iż w Powiecie Radziejewskim okazała się w kursie fałszywa Złotówka z roku 1807. pod stępem pruskim bita, która dosyć dobrze jest udaną, można ją jednak szczególnie po dźwięku od prawdziwej rozemnać, którego zupełnie ni ma, jest bowiem z cyny: przytém daie się łatwo giąć, tudzież obrączka na brzegu iey nie jest dostatecznie wydatna.

Bydgoszcz, dnia 31. Października 1814.

Radoliński, Z. P.

Zawadzki, S. J.

O b w i e s z c z e n i e.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Stosownie do Uchwały Rady Naywyższa z dnia 20. m. z. i Reskryptu Dyrekcyi Ministeryi spraw wewnętrznych z dnia 2. m. i r. b. No. 548. wzywa wszczegolności tych Kontrybuentów, którym produkta w rekvizycyą, w skutek Reskryptu Prefekta z dnia 27. Marca r. b. Nro. 1491. zabrane zostały, iżby z kwitami na zabrane produkta tymże wydanemi do Kass powiatowych właściwych udawali się, którym takowe w zaległych lub bieżących podatkach przyięte będą. WW. Podprefekci o urządzeniu tym równieź uwiadomieni zostali.

Bydgoszcz, dnia 4. Listopada 1814.

Radoliński, Z. P.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Podaie do wiadomości publiczney, iż Kupcy Fraenkel i Mendelsohn złożoną w Magazynach Skarbowych sól w téy samey cenie sprzedawać będą przez Miesiąc Grudzień, iaka na miesiąc Listopad ustanowiona i przez Diennik tygodniowy ogłoszona była. Równieź Kupcy Kümmeł i Weychan sprzedawać będą przez Miesiąc Grudzień sol złożoną.

W Magazynie Toruńskim Beczka po 165 Funt Ber. po złt. 40.

— dito Wrocławskim dito dito — „ 39.

W Bydgoszcz, dnia 25. Listopada 1814.

Sokołowski, Z. P.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Stosownie do odezwy Sądu Policyi poprawczey obwodu Siedleckiego z dnia 4. b. m. i r. zaleca wszystkim WW, Podprefektom, Pre-

zydentowi w Toruniu, Burmistrzom i Woytom, aby Zbiegłego z transportu o kradzież obwinionego Pawła Melisy śledzili i ujętego rzeczonemu Sądowi pod strażą odesłali. Rysopis umieszcza się poniżej.

W Bydgoszczy, dnia 18. Listopada 1814.

Radoliński, Z. P.

Zawadzki, S. J.

O p i s a n i e O s o b y.

Paweł Melisa, był rodem z wsi Sosnowki z za Wieprza, wzrostu wysokiego, w latach może 45. w sobie gruby, twarzy ściągły chuderlawy, włosów na głowie żółtawych, takichże wąsów w ubiorze chłopskim.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Stosownie do Odezwy W. Prezydenta Policji miasta stołecznego Warszawy zaleca wszystkim WW. Podprefektom, Prezydentowi w Toruniu, Burmistrzom i Woytom, aby podług niżej umieszczonego listu gończego zbiegłego a o kradzież obwinionego Jacka śledzić się starali.

W Bydgoszczy dnia 20. Listopada 1814.

Radoliński, Z. P.

Zawadzki, S. J.

No. 391.

P R E Z Y D E N T P O L I C Y J I

miasta stołecznego Warszawy.

W nocy z dnia 12. na 13. b. m. nieiaki Jacek z nazwiska niewiadomy wzrostu małego, twarzy grubey w sobie mężny, oczy i brwi czarne, włosy ciemno-blond, brodę mający, ubrany w szpancer szaraczkowy stary, spodnie także, podszyte skórą, robotą moskiewską, kapelusz stary, bity pod raytuzami, w koszuli brudney, bez chustki na szyi uciekł ze służby, zabrawszy swemu Panu dwa rzędy tureckie srebrne rzędzikową robotą w ogniu pozłacane, do których należą dwa

nadgłówek do mundsztuka, dwa podogonia i jedno podpiersie, żeby więc tego zbiega wyszedł, przytrzymał, i do mojego Biora odesłał, swięta otrzyma nagrodę.

W Warszawie dnia 14. Listopada 1814.

Zabłocki.

O b w i e s z c z e n i e.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Będąc uwiadomionym od Nadleśniczego Heidenreich z Pruss iako mu w dniu 9. m. b. w wieczor z stajni Koń z siodłem i munsztukiem ukradzony został, zaleca wszelkim Urzędom podwładnym, aby iaknaysciśley stosownie do niżej wypisanego Opisu rzeczzonego Konia śledzili, i po wysłedzeniu do Nadleśniczego Siemenrott w Nadleśnictwie Lindenbusch w Prusiech odprowadzili. — Właściciel zaś Konia ofiaruje za wynalezienie nagrodę Talarów trzy i zwrót kosztów za żywienie iego podjętych.

Koń ten miał lat 9, ciemnosrokaty, Wałach, wszystkie 4 nogi aż pod same kostki białe, na grzbiecie wzdłuż około 2 cali szerokość, i pod siodłem około półłokcia ma znamie białe, na szyi pod grzywą ma biały znak dosyć wielki, na łbie gwiazdkę, grzywa bardzo długa i gruba, z obydwóch stron leży odosobniona, nie zbyt duży ile prawdziwie kozacki, i używany tak do konnney iako i wozowey iazdy, z czego również ma znaki niektóre.

W Bydgoszczy dnia 22. Listopada 1814.

Radolinski, Zastęp. Pref.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Zaleca Urzędom podwładnym aby zbiegłego z miasta Przedcza Inkułpata Jana Sztokwisza, iaknaymocnię śledzić, i wrzecie schwywania

pod przyzwoitą strażą do Sądu Policyi poprawczey Obwodu Toruńskiego przez transport odesłali, Prefektowi zaś o tém donieśli. — Rysopis umieszcza się poniżey. W Bydgoszczy, d. 25. Listopada 1814. *Sokołowski, Z. P.*

Zawadzki, S. J.

Kopia Rysopisu Inkulpata Jana Sztokwisza.

Co do pierwszego. Ma płaszcz długi z szarego sukna, białym kirem podszyty, kurtkę i spodnie z szarego nieco iaśniejszego sukna, pod spody ma kurtkę starą zieloną, przy płaszczu kołnierz wielki, przy nim kamelsarowe guziki, przy kurtce zaś żółte wypukłe guziki, na szyi chustką białą, buty stare.

Co do drugiego. Wzrostu wysokiego, włosów ciemno-blond, oczu niebieskich, twarzy pociągłej chudęj, nosa długiego, przy prawej ręce wielki palec ma nieco przez przypadek ustrzelony.

Za zgodność: Przysiecki.

I. Chleb z Ziemniaków pomieszanych z mąką zboż rozmaitych.

Weź ilość iaką ci się podoba ziemniaków, ugotuy je w wodzie, odeym z nich skórkę, utłucz je lub pognieć wałkiem drewnianym, żeby żadna w nich bryłka nie została, zkąd powstanie ciasto iednostayne, spoyne i lipkie; doday do tego ciasta zaczynę (lub iak u nas pospolicie jest zwyczaj drożdzy,) przygotowaną w wilią, i całą mąkę przeznaczoną do zarobienia ciasta; tak żeby massy ziemniakowey była połowa i mąki druga połowa; umieś to wszystko dobrze z przyzwoitą ilością wody, a gdy ciasto będzie iak się należy wyruszone, rób chleb i wsadzay w piec.

Piec nie ma być tak mocno grzanym iak do zwyczajnego chleba; nie przymyka się zaraz czeluści, i chleb zostaje dłużey, iak zwyczaj w piecu. Inaczej, skórka chleba stałaby się twardą i łamną, a ośrodka miałaby wiele wilgoci, nie będąc dopieczoną.

Gdyby się w iakiey stronie udał ięczmień, kukuruca i tatarka, a nieszczęściem nie urodziła się pszenica lub żyto, dogodniey będzie w inney roślinie szukać istoty kleiacey i lipkiej, iakiey tym ziarnom brakuie, a taką dać ziemniaki. Zwymienionych ziarn mąki pomieszane z ziemniakami, nabywają własności żywienia przyjemney i oszczędney; ięczmień utracą swoię ostrość, kukuruca suchość, a tatarka gorycz.

P. Parmentier przywodzi w swém dziele pismo P. Mustel pier-

wszego we Francyi Apostoła ziemniaków, które się tey rośliny tyczy; równie tu treść z niego kładę.

Z zarzutów czynionych przeciw ziemniakom pierwszy jest, że robota z ich skrobaniem jest długa i przez nią wiele się ich utracą; ale doświadczenie wskazało, że ta robota jest niepotrzebną; dosyć jest dobrze wymyć ziemniaki przed wsypaniem ich w kocioł, poczem się gniotą lub rościeraią w przycierku, co się prędko robi, poki są jeszcze ciepłe; miesi się dobrze masa z mąką i zaczyna; robi ciasto i wydać chleb wyborny, nieukazując śladu skórki ziemniaków, która niknie przez dobre mieszanie.

1. Zarzucają temu chlebu, że się go więcéy je niż zwyczajnego, co jest prawdą, w dzień lub dwa po upieczeniu; ale po trzech tygodniach lub miesiącu, jest daleko bardziey karmiącym, i wtedy się go mniej jeść może. Ani się należy dziwić, że P. Mustel radzi go jeść tak nierychło, bo po upieczeniu w miesiąc jest tak świeżym, jak chleb zwyczajny po trzech lub czterech dniach; potrzebuie długiego czasu, żeby się zsechł, i jest prawie niepsownym. Przechował P. Mustel chleb przez dwa roki, który nie pokazał żadnego zepsucia ani spleśnienia znaku, był mniej twardym i łatwieyszym do iedzenia, niż chleb suszony, który sucharami nazywają. Pokazał ten dwuletni chleb Towarzystwu Rolniczemu w Rouen, uznano go zaraz użytecznym dla woysk lądowych, ale wątpiono, żeby się zdał dla Marynarki.

Dla doświadczenia dał P. Mustel dwa bochny tego z ziemniakami świeżo upieczonego chleba P. Ambournai Sekretarzowi Towarzystwa, który przyrzekł oddać go iednemu Kapitanowi okrętu, który miał morską podróż odbywać; oddał mu go zapieczętowany z zaleceniem, aby ieden bochen zostawił na wolnem powietrzu, a drugi zachował w swym pokoju; z prozbą, żeby uważał czas, kiedyby się psuć zaczął.

Kapitan powrócił z podróży morskiej w 10 miesięcy, i oddał obydwie bochny zupełnie zdrowe; wtedy każdy był ciekawy kosztować chleba: dziesięćmiesięcznego na Giełdzie, a który odbył podróż morską; znaleziono go wyborym, i osądzono, że osobliwie dla marynarki jest bardzo użytecznym, kiedy ziemniaki uznano za lekarstwo antyskorbutyczne, które niszczy złe skutki mięsa solonego.

3. Zarzut, że dobre są ziemniaki same, bez potrzeby przerabiania ich na chleb, sam przez się upada.

Jeżeli się doda do dwoch troiek pszenney mąki trzecia część

ziemniaków, nie tylko się ilość chleba powiększy, ale i dobroć; będzie bielszym, delikatniejszym i nie się w nim nie da poczuć, chyba trochę smaku orzechowego, co go przyjemniejszym robi.

Jeżeli się do połowy ięczyennéj mąki lub innego ziarna doda drugą połowę ciasta ziemniakowego, chleb stanie się mniej czarnym, mniej nieprzyjemnym i zdrowszym, a ostrość tych mąk zupełnie zniknie. Póty treść z doniesień Pana Mustel.

Ja z moiego doświadczenia mogę tu dodać uwagę, iż zaczyna na chleb nie powinna być nadto rzadka; równie ziemniaki gotowane mają być dobrze z wody wycedzone, inaczejby się chleb nadto rzadkim zrobił; łatwiej kiedyby ciasto było gęste, dodać ciepłej wody w czasie mieszania.

I tego doświadczyłem, iż chleb z żyta, w którym się tego roku chruszcz, inaczej dzwoniec albo szelązek (*Rhinantus Constgallii* Lin:) iak na nieszczęście urodził, był póty u mnie czarny, pokim go nie kazał piec z ziemniakami, poczem tak się jasnym udawał, iż go czeladź ze smakiem iść wołała bardziej, niż sam żytny.

Muszę tu dodać jeszcze z dzieła Rolniczego przez gospodarzów Francuzkich, mianowicie, l'Abbe Rozier ułożonego, gatunku chleba z ziemniaków bez przymieszania mąki.

Wiadomy jest każdej gospodyni sposób robienia krochmaliku z ziemniaków; bierze się więc w różnych częściach mąki z tego krochmaliku i z ziemniaków gotowanych i przerobionych na wścierkę, dodaje się na funt całości ćwierć łota drożdzy piwnych, pół ćwierci łota soli i ćwierć funta wody, co wszystko mięsi się razem dobrze; we dwie godziny ciasto z tego powstałe, wsadza się do pieca, gdzie zostaje przez półtorę godzinę blisko; w końcu tego czasu otrzymuje się chleb biały, który ma nieco smaku zielnego, właściwego ziemniakom.

F. Radwański.

O b w i e s z c z e n i e.

W boru ku wsi Kępie za Zaniemysłem w Powiecie Szremskim Depcie Poznańskim sytuowanym znaleziono w olszynie niedaleko Gościncu Maydań po lewéj stronie drogi do Xięża idącej dnia 27. Listopada 1813. zabitego Człowieka. Przy obdukcji którego wykazało się że Nieboszczyk był płci męskiej dobrze ułożony, około 30 do 40 lat stary, siadły i około trzech łokci długi, włosy miał modnie obcięte i dosyć wielkie wąsy, włosy były blond, broda czarno zarastała, twarz

była okrągła, czerwona i tłusta, na sobie miał tylko koszulę z pięknego płotna literą J. B. N. i oznaczoną, ręce miał niebieską chustką w tył skrepowane, gardło zaś białą chustką było mocno ściągnione i dwarazy zawiązane.

Ze zaś Sądowi naszemu wiele natym zależy wysledzić skąd Nieboszezyk i z kim w towarzystwie szedł tym Traktem i gdzie ostatni raz, nocować mógł, przeto wzywa Sąd swoy każdego wszczegolności ktoby otém iakąkolwiek wiadomość posiadać mógł, ażeby wzwyż rzeczonych okolicznościach spiesznie Sądowi naszemu donieść raczył.

Poznań, dnia 5. Listopada 1814.

Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Poznańskiego.

Stempel.

Zctądkiewicz.

O b w i e s z c z e n i e.

Niżey podpisani Opiekunowie nieletniego po niegdy Ernestie Fryderyku Neymann Aptekarzu w Płocku zmarłym Aktem Rady familiynéy pod dniem 10. Października r. b. nastąpionym upoważnieni podają ninieyszym do publiczney wiadomości, iż Apteka do pozostałości tegoż niegdyś Ernesta Fryderyka Neyman w Płocku exystująca w trzech letnią dzierżawę w dniu 30. b. m. w Płocku przez publiczną licytacją przez Pisarza Aktowego w domu pod Nr. 7 $\frac{1}{2}$ odbyć się mianą więcéy dajacemu wypuszczoną będzie; o warunkach Dzierżawy każdy chęć licytowania mający u podpisaney Opiekunki pod Nr. 7 $\frac{1}{2}$. w Płocku mieszkającej zainformować się może.

Płock, dnia 5. Listopada 1814.

Wdowa Neyman iako szczegolna Opiekunka.

Mayer Assessor Trybunału, Podopiekun.